

21-11-2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα : Το δικαίωμα του έλληνα γεωργού στην ελεύθερη διαχείριση και διακίνηση σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού και ο ρόλος της Τράπεζας Διατήρησης Γενετικού Υλικού του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στη στήριξη του.

Εδώ και δύο χρόνια το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υποβαθμίζει σταθερά την μεγαλύτερη τράπεζα σπόρων και παραδοσιακών ποικιλιών φυτών, την Τράπεζα Διατήρησης Γενετικού Υλικού του ΕΘΙΑΓΕ. Η Τράπεζα ιδρύθηκε το 1981 και υπαγόταν στο Κέντρο Γεωργικής Έρευνας Βόρειας Ελλάδας του ΕΘΙΑΓΕ. Εντούτοις, το ΕΘΙΑΓΕ μαζί με άλλους οργανισμούς συγχωνεύτηκαν το 2011 στον ΕΛ.Γ.Ο. ΔΗΜΗΤΡΑ, με τα γνωστά προβλήματα που οδηγούν στη λειτουργική συρρίκνωσή του. Στην Τράπεζα πλέον δεν υλοποιούνται προγράμματα για τη ζωντανή αναπαραγωγή του υλικού της, ενώ το φυλασσόμενο υλικό δεν είναι διαθέσιμο στους καλλιεργητές. Έτσι ο Οργανισμός αυτός αδυνατεί να εξυπηρετήσει τους καλλιεργητές και να εκπληρώσει την αποστολή του, που είναι η διατήρηση, αλλά και αξιοποίηση του φυτογενετικού πλούτου της χώρας.

Την ίδια στιγμή είναι γνωστές οι πιέσεις που, εδώ και χρόνια, ασκούν οι μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες στις κυβερνήσεις των ευρωπαϊκών χωρών για τον έλεγχο των σπόρων από τις ίδιες και όχι από τους κρατικούς φορείς. Σκοπός του είναι τελικά να επιτύχουν την εκμηδένιση της ελληνικής, εν προκειμένω, σποροπαραγωγής και την εξάρτηση της ελληνικής γεωργίας από εισαγόμενους σπόρους και τεχνολογία.

Στον «πόλεμο των σπόρων» έχει ενδώσει και η Ευρωπαϊκή Ένωση, με την συζήτηση που άνοιξε στην Ε.Ε περί νομοθεσίας για το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό. Συζήτηση που αφορά στη διαχείριση των σπόρων και του πολλαπλασιαστικού υλικού, με την οποία ουσιαστικά επιχειρεί να θεσμοθετήσει υποχρέωση για όλους τους βιοκαλλιεργητές και γενικότερα όλους τους γεωργούς να αγοράζουν σπόρους από τις μεγάλες εταιρίες κάθε χρόνο -με αποτέλεσμα και την εκτόξευση του κόστους- καθώς δεν αναγνωρίζει τις καλλιέργειες από ιδιοπαραγόμενους σπόρους, τους οποίους διατηρούν για αιώνες οι παραγωγοί και οι οποίοι έχουν διασώσει ό,τι έχει απομείνει από την βιοποικιλότητα της ευρωπαϊκής γης.

Η «υπόθεση σπόροι», πολυεθνικές, υποχρεωτική καταγραφή ποικιλιών, γενετικά τροποποιημένα, πατέντες, -που προωθούνται γοργά και στις ευρωπαϊκές νομοθεσίες- δεν αφορά στενά τους αγρότες, αλλά γενικότερα την κοινωνία καθώς διαμορφώνει ένα συγκεκριμένο μοντέλο παραγωγής τροφής, και ένα νέο μοντέλο καλλιέργειας -όλα αυστηρά ελεγχόμενα από εταιρείες. Οι συγκεκριμένες εταιρείες επηρεάζοντας το νομικό καθεστώς

παραγωγής και εμπορίας σπόρων θέλουν να χειραγωγήσουν προς το αποκλειστικό τους συμφέρον την αγορά σπόρων και τη διατροφική αλυσίδα παγκοσμίως. Οι ξένες πολυεθνικές στον τομέα αυτό, συμπεριλαμβανομένης της Monsanto , έχουν ήδη κάνει κινήσεις για να εγγραφούν περίπου 100 σπόροι που, εάν εγκριθούν από τον αρμόδιο Οργανισμό, θα πρέπει να επιτραπεί η χρήση τους στην ευρωπαϊκή γεωργία.

Το πρόβλημα είναι ότι οι παραδοσιακοί σπόροι θα αντικατασταθούν από νέες ποικιλίες και ότι η αγορά των σπόρων, θα διέπεται από τα πιστοποιητικά και διπλώματα ευρεσιτεχνίας των πολυεθνικών.

Επειδή, η Τράπεζα Διατήρησης Γενετικού Υλικού του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, ο αρμόδιος δηλαδή δημόσιος φορέας, για την έγκαιρη συλλογή και την αποτελεσματική και διαρκή προστασία των φυτογενετικών πόρων της χώρας έχει πρακτικά αδρανοποιηθεί.

Επειδή, όπως ήδη κατήγγειλαν 13 οργανώσεις από όλη την Ευρώπη σε μια δήλωσή τους προς τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 13 Ιουνίου 2013 εξηγώντας τις αντιρρήσεις τους σε αυτή την προτεινόμενη νομοθεσία, προωθείται στην ευρωβουλή ένα αδιευκρίνιστο πλαίσιο, που το περιεχόμενό του θα καθοριστεί αργότερα με διάφορες εξουσιοδοτικές πράξεις και που θα διαμορφώνει ένα άλλο τοπίο για την γεωργία, τους αγρότες, την διατροφική κυριαρχία.

Επειδή ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τις Φυτικές Ποικιλίες ασχολείται μόνο με την έγκριση των τύπων των σπόρων που χρησιμοποιούνται από βιομηχανικής κλίμακας αγρότες, οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται στα μικρά αγροτεμάχια που ανήκουν σε μικρής κλίμακας αγρότες και βιοκαλλιεργητές δεν θα πληρούν τα κριτήρια εγγραφής.

Επειδή σε περίπτωση που η προωθούμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία που αφορά στη δημιουργία Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τις Φυτικές Ποικιλίες, εγκριθεί θα καταστήσει παράνομη την καλλιέργεια, την αναπαραγωγή ή διακίνηση στην αγορά σπόρων που δεν έχουν εγκριθεί από τον Οργανισμό.

Επειδή η ελληνική πολιτεία οφείλει να προστατέψει την ελληνική βιοποικιλότητα, τους βιοκαλλιεργητές και γενικά το δικαίωμα του γεωργού στην φύλαξη και παραγωγή δικών του σπόρων.

Επειδή η ελληνική κυβέρνηση φαίνεται να δέχεται παθητικά όλες τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την αγροτική πολιτική, χωρίς να προστατεύει τον μικρό και μεσαίο αγρότη.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός :

1. Προτίθεται το Υπουργείο να προβεί άμεσα σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες , προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία της Τράπεζας Διατήρησης Γενετικού Υλικού του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, προς όφελος των καλλιεργητών και τελικά των καταναλωτών ;

2. Ποια είναι η θέση του Υπουργείου για το δικαίωμα των γεωργών να φυλάσσουν και να παράγουν σπόρους για πάσα χρήση, είτε παραδοσιακών ποικιλιών, είτε άλλων χωρίς να πληρώνουν κάθε φορά δικαιώματα σε εταιρείες, αντί οι εταιρείες να πληρώνουν για τη χρήση των φυτογενετικών πόρων του γεωργού ;
3. Πιστεύει το Υπουργείο ότι πρέπει να αναγνωριστεί και να προστατευθεί το δικαίωμα αγροτών και καλλιεργητών να ανταλλάσσουν ελεύθερα τους σπόρους τους, μια πρακτική που εξασφαλίζει ότι η βιοποικιλότητα των καλλιεργειών ανανεώνεται συνεχώς και επιτρέπει την τοπική προσαρμογή των φυτών σε περιοχές και κλίματα, χωρίς μεγάλης κλίμακας χρήση χημικών λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών ;
4. Διαπραγματεύτηκε η ελληνική κυβέρνηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε σχέση με την διαχείριση των σπόρων και τις σοβαρότατες αποφάσεις που λαμβάνονται στο θέμα αυτό;
5. Σε ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να προβεί, ώστε να στηριχθεί ο έλληνας βιοκαλλιεργητής και γενικά ο γεωργός , να διασωθεί η βιοποικιλότητα της ελληνικής γης και να προστατευτεί το δικαίωμα της κοινωνίας να επιλέγει την τροφή της ;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Δριτσέλη Παναγιώτα

Διαμαντόπουλος Ευάγγελος

Αποστόλου Ευάγγελος

Αλεξόπουλος Απόστολος

Αμμανατίδου Ευαγγελία

Γεροβασίλη Όλγα

Διώτη Ηρώ

Ζεμπέκ Χουσεΐν

Κανελλοπούλου Μαρία

Κριτσωτάκης Μιχαήλ

Μεικόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ουζουνίδου Ευγενία

Πετράκος Αθανάσιος

Σταθάς Ιωάννης